

SUMARI:

El lector opina
És Nadal
Agenda
Editorial
Poesia Sr. Soldevila
El poder i el petroli
L'estètica del viure
Quinta columna
Història i anecdotari
Parlem amb el Regidor
d'Urbanisme

Els càstigs
Catalunya: Espill del seu
passat
Foment Pro-Mercats
Pàgina esportiva
Plantes per a remei a la
Ribera del Sió
Moviment demogràfic
L'Ajuntament informa
Som a Riella:
Manaments a besades

**FESTES
DE
NADAL,
FESTES
RELIGIOSES**

VISTA DE LA
CAPELLA
DEL SIÓ

Director: Joan Puig i Ribera
Subdirector: Jaume Cuñat i Mata

Redactors: Josep Bertran, Pasqual Castellà,
Jaume Cots, Ramon Llana, Josep M.ª Lluch,
Pere Mora, Jordi Padullés i Josep M.ª Pijuan

Col·laboradors: Miquel Aguilà, Ramon Creus,
Jaume Brils, Joan Novell, Lluís Pons,
Deudat Pont i Guillem Viladot

Edita: Ajuntament d'Agramunt (Lleida)
Impremta G. Vicens - Guimerà, 15
Agramunt

Redacció i Administració
Carrer la Plaça, 1 Apartat Correus 10
Agramunt (Lleida)

Subscripció anual: Espanya 400 ptes.
Estranger 450 ptes.
Número solt 40 ptes.

Dipòsit Legal: L. 138-1964

Publicitat contractada anual:

Una pàgina	3000 ptes. al mes
1/2 »	1500 »
1/4 »	750 »
1/8 »	400 »

Anuncis solts, 50 % d'augment

Ajut especial: 1000 ptes. a l'any

Per a subscripcions i anuncis poden
dirigir-se a la Llibreria

Gaspar Vicens - Tel. 39 09 79
o bé a Pere Mora - Tel. 39 03 81
Jaume Cots - Tel. 39 01 32

La Redacció, manifesta la no obligatorietat d'acceptar totes i cada una de les col·laboracions rebudes.

Per altra banda, la publicació dels articles signats, no significa l'acceptació implícita del seu contingut per part de l'equip redactor

Es recorda que els treballs que enviïn els col·laboradors a SIÓ, han d'anar escrits en paper blanc, en una sola cara del full i a màquina a doble espai, signats i amb l'adreça; si bé, es publicaran amb pseudònim, sempre que els autors vulguin. Es prega també, que no passin de foli i mig

Els escrits que arribin a SIÓ, perquè puguin sortir publicats en el mes de data de la revista, han d'ésser presents a la redacció (Apartat, 10) abans del dia 25 del mes anterior.

CARTA A MOLTS AMICS

Hola!

Per fi! He ajuntat el paper i el llapis, amb la intenció i el temps per escriure't i t'escric amb il·lusió; t'escric perquè tinc quelcom per a dir-te a tu que reps els "Sió" i el deixes en un racó; a tu, que el llegeixes amb indiferència, que el reps només perquè un company amic et paga el seu import, i també a tu, que el llegeixes de cap a cap, que l'esperes mes darrera mes, però que no passa d'aquí.

Jo et pregunto, i em pregunto: No podries fer quelcom més? Llegir lo, sí, està molt bé, t'informes de les coses petites i grans i veus amb satisfacció que la nostra vila no para, té vida i fa història; i tu que hi vius, i tu que n'ets lluny i l'altre i el de més enllà, ¿ajudem a fer créixer el nostre poble nadiu?

Tenim una eina: "Sió"; col·lorem-hi, no el deixem arraconat, busquem nous subscriptors, fem ben extens el coneixement de la història del nostre Agramunt i així ajudarem a fer-lo un xic més gran, més bell, més acollidor.

No vull que aquesta carta sigui cap rèplica a ningú, ni molt menys; tan sols m'ha mogut l'apreci que sento per tot el que es refereix a Agramunt i les seves coses, una d'elles, "Sió".

Bé, la corda s'acaba i el temps també. Endavant, que val la pena!

Encara que tard, prego a la Moreneta del Socòrs que ens concedeixi a tots unes festes nadalenques curulles de joia, pau i llibertat. Adéusia!

Ben de cor.

CONCEPCIÓ

ÉS NADAL

"ES NADAL, ES NADAL, FESTA D'ALEGRIA, JESUS NEIX A BETLHEM DINS D'UNA ESTABLIA".

De nou és Nadal i és Festa d'Alegria. Avui quan estem vivint moments crítics en molts diversos camps de la nostra vida, bo és recordar que també tenim l'esperança d'aconseguir un món millor i són precisament aquestes dates les que ens fan veure que això és possible.

De nou és Nadal i és Festa d'Alegria. Enguany és l'Any Internacional del Nen per això, recordem el nen perquè ell ha estat protagonista durant tot un any, ¿però quants milers passen fam?

De nou és Nadal i és Festa d'Alegria. D'una mare que té el seu fill a la guerra i que passa revista i n'hi thoba a faltar un, al cap de taula, la rialla del seu fill estimat.

De nou és Nadal i és Festa d'Alegria. La d'un jove que en acabar l'edat escolar no troba feina, però ell lluita perquè té un ideal i sap que podrà aconseguir-ho.

De nou és Nadal i és Festa d'Alegria. Per un vell que busca un lloc d'esbarjo i no el troba, les gelades són fortes i els avis sense un lloc on passar l'estona.

De nou és Nadal i és Festa d'Alegria. La del ric on l'abundància serà plena, tot el contrari del pobie que haurà de conformar-se amb el que té.

De nou és Nadal i és Festa d'Alegria. Per aquell socorrista que haurà de passar la nit al servei dels altres.

Això pot ésser diferents aspectes en els que ens podem trobar en aquestes Festes tan assenyalsades i per tant tothom hem d'ésser conscients a l'hora d'enfocar el vertader sentit del Nadal. L'Amor i la humilitat, sembla que són les paraules adients al Nadal, així doncs, valorem el significat de les mateixes.

Nadal és festa d'alegria, tal com diu la cançó, i omplenem els nostres cors de joia i felicitat, deixant de costat tot aquest món tan complicat que nosaltres mateixos ens hem fet.

Jaume CUÑAT i MATA

AGENDA

NOVEMBRE

Dia 4 — U. C. D.

Cinc compromissaris d'Agramunt d'aquest partit, han assistit a l'Assemblea d'Unió de Centre Democràtic, que s'ha celebrat aquest matí a Lleida, on s'ha votat el nou Comitè Executiu d'UDC i Comitè Polític. D'ell forma part, com a vocal nat, Josep M.ª Inglés i Morés, d'Agramunt, recentment elegit, del Comitè Comarcal de la zona Agramunt-Tàrraga.

Dia 6 — CARRER SIO

Aquesta nit i a la sala d'actes de Ca la Vila, ha tingut lloc una reunió dels veïns del carrer Sió, per parlar de la conveniència o no de fer del seu carrer "zona peatonal". Amb forta oposició d'alguns, la majoria optà per fer-ho i a més s'intentarà ajardinar-ho amb parterres. Naturalment, els cotxes dels veïns no podran aparcar-hi ni "dormir" al carrer, sols hi romandran el temps imprescindible d'entrada i sortida dels respectius garatges, o per operacions de carregar i descarregar.

Dia 8 — PRO—MERCATS

La Junta provisional d'aquesta entitat, ha convocat a una reunió general extraordinària a tots els comerciants i col·laboradors seus, i que ha tingut lloc, aquest vespre, a la saleta del Casal Agramuntí amb assistència d'una vintena d'associats. D'aquest acte trobaran més informació en aquest SIO.

DIA 8 — PARES

S'ha reunit en assemblea anual ordinària, l'Associació de Pares d'Alumnes del col·legi d'E.G.B. Nostra Senyora del Socors, acte que ha tingut lloc, aquest vespre, al col·legi de religioses. Entre altres assumptes s'ha renovat part de la Junta, sortint dels seus càrrecs, tal com està previst en els estatuts: Jaume Areny, Magda Trepal, Núria Valldaura, Anna Barril i Ramon Inglés —president, secretària i vocals, respectivament—. La nova ha quedat formada de la següent manera: President, Ignasi Villalta; secretària, Carme Vifials; tresorera, Rosa Amanos i vocals, Carme Secanell, Sílvia Codina, Ramon Espinal, Josep Bertran i Pere Figuera.

DIA 9 — DENTISTA

No es tracta de fer-li propaganda, però sí que hem de deixar constància que avui s'ha obert al públic un nou consultori de dentista, amb la particularitat que l'odontòleg, Josep M.ª Gassó i Boncompte, és un jove nascut a la Vila.

DIA 10 — NOTICIA

Es la que hem llegit a La Vanguardia d'avui, i en la que ens informa que Jordi Viladot i Puig —fill d'Agramunt—, ha estat nomenat delegat de zona de Catalunya i Balears i membre de la junta directiva de l'Associació Espanyola d'Assessors Fiscals, dins les jornades d'estudi celebrades per aquesta entitat a León.

DIA 14 — ENSULSIADA

S'ha produït a la botiga de cal Garrabou —carrer Sió cantonada Travessera de l'Aspi— en esfondrar-se un pilar i cedir el sostre. La sort ha estat que, malgrat els danys materials, el desastre s'ha produït a la matinada, el que, sens dubte ha evitat desgràcies personals.

DIA 17 — SARDANES

El Grup Sardanista d'Agramunt inicia avui uns cursets de sardanes, per a petits i grans, que tindran lloc a les Escoles els dissabtes a la tarda, amb diferents horaris per a cada edat.

DIA 24 — BALL DE "QUINTOS"

L'han celebrat, amb molta animació, aquesta nit i a la sala de festes Kipps, els joves que l'any vinent se'n va a complir el servei militar a diferents i llunyanes ciutats d'Espanya.

DIA 25 — SANTA CECILIA

La patrona dels músics l'han honorada avui, diumenge, la juvenalla de la Coral Bon Cant i amb diferents actes: Missa cantada, xocolatada al local del Foment Parroquial, jocs infantils a la plaça Mercadal, i a la tarda, i de nou al Foment, un concert a càrrec de la mateixa Coral Bon Cant i el grup de flautes, i on s'han donat també, els premis de redacció, dibuix i treballs manuals, que un jurat havia qualificat prèviament.

DIA 29 — FRED

Ja el tenim ací, i potser una mica massa rigorós pel temps que som. Fa sis dies que la boira és espessa i freda, i cada matí la gebrada és tan intensa que, mirant els arbres, talment sembla que hagi nevat.

EDITORIAL

BALANÇ

Estem a punt de cloure un any que passarà a la història per moltes raons. També a nivell de poble podem dir que ha estat important, com ho ha estat, si restringim més l'anàlisi, a nivell de "SIO": el nostre butlletí té, per primer cop, un director elegit pels redactors: "SIO" surt habitualment amb 20 pàgines, quan normalment eren 16; ha passat un any més i la revista ha augmentat lleugerament en nombre de subscriptors; s'ha aconseguit que informi més dels assumptes de l'Ajuntament; etc.

No obstant, hi ha encara una colla de greus problemes que estan per resoldre:

1.er — La situació econòmica està molt malament. *Hom va comprovar que a cada número (mesos de gener a abril) s'hi perdia força diners. A més, pesava sobre la revista (i dels anys anteriors) un deute que superava les 250.000 pessetes. El problema es mirà de resoldre, en un principi, suprimint pàgines i, més tard, augmentant la propaganda i aconseguint una reducció considerable del cost inicial gràcies a unes gestions realitzades per l'equip de redacció.*

2.on — L'aparició tardana del nostre periòdic fa que, les notícies que hi apareixen, quan les poden llegir els lectors, ja siguin història vella. Això és lamentable. *No és pas nou el problema: ja en iniciar l'any vam fixar una data mensual a la qual es posaria a la venda "SIO", però no ha estat com prometérem. Cal deixar ben clar que, en aquest cas, l'obstacle ve d'una sèrie d'imprevistos.*

3.er — "SIO" encara no arriba a tothom. *Es fals, però, que es digui que no està obert a tots. Si d'algun manera reflecteix un sector d'opinió del poble, o és perquè tota l'opinió que hi ha és aquesta, o bé els altres sectors que hi pugui haver, de moment, resten muts.*

Agraïm el suport a tots aquells que llegiu "SIO" i a tots aquells que l'ajuden ja sigui, fent-hi propaganda, regalant la subscripció a algun amic o bé escrivint-hi. Us demanem que no defalliu en el vostre suport i que, si podeu, encara l'augmenteu. Tots plegats mirarem que no sigui deficitari, que aparegui en una data fixa i que sigui un butlletí obert i llegit per tothom.

Amb els millors desitjos, bones festes!!

SIO

Segueix

SIÓ dóna gràcies per **L'AJUT**
ESPECIAL que rep de:

- Merceria Cots
- Ferreteria Escolà
- Sabateria Huguet
- Queviures Mora
- Farratges Viñals

TELÈFONS D'INTERÈS:

BOMBERS: Ajuntament - Tel. 390632

METGES:

Dr. JOAQUIM FELIP BRUFÀU
Telèfon 390154 - Agramunt

Dr. MIQUEL SUAREZ OTERO
Telèfon 353906 - Agramunt

CREU ROJA I SERVEI
D'AMBULANCIA
Telèfon 390013 - Guàrdia Civil

FARMÀCIES:

Sr. ANGEL MAS GRAU
Telèfon 39 0133

Sr. GUILLEM VILADOT PUIG
Tel. 390087

Ajudeu SIÓ,
subscrivint-vos-hi I
Col·laboreu-hi I
Anuncieu-vos-hi I
SIÓ, ÉS DE TOTS II

LA MUNTANYA

(del meu recull)

*Els que viuen a muntanya
tenen ells molt de guanyat
veuen davant la gran plana
i al darrera el serrat.*

*Viuen lliures d'entrebancs
al revés de la ciutat,
poden creuar-se de mans
i això sí que és llibertat!*

*El brogit, no els mortifica
tenen lliure el camí
no saben que és la trafica
tot respira aire diví.*

*Ja em diréu si eixes coses
que estan plenes de valor,
fan que riüets i rescloses
ens omplin de ple nostre cor.*

*Amb l'experiència que tinc
del que és aquesta vida
no em faria res viure al cim
ja que a mi molt em plauria.*

*Veuria floretes boscanes
que ningú no ha trepitjat,
veuria les herbes utanes
que hermostegen tot el prat.*

*Veuria romanins i timons
també la groga ginesta,
pujaria als carrerons
aixecant jolós la testa.*

*No sentiria enyorança
si pugués gaudir de tot
de baixar a baix la plana
ja que la muntanya és millor.*

*Tampoc no sentiria recança
i ho dic sense recel
doncs és dalt de la muntanya
on s'està més prop del cel.*

Josep SOLDEVILA

Restaurant
Cafeteria
Discoteca
Sala de Festes
Piscines
Pista d'Estiu
Video-Set

Estacions de
Servei a:

Agramunt
Cubells
Montgai
Mont-roig

Establiments

E. S. A.

Tels. 390802
390202 - 390142

AGRAMUNT

EL PODER I EL PETROLI

Darrerament la premsa ens assabenta de la possible pujada del preu de l'anomenat "cru" per part dels països productors d'aquest. El petroli s'ha convertit en un article de primera necessitat per aquells que vivim immersos en aquesta societat tan industrialitzada. L'augment del preu del petroli, com tots ja sabem, condiciona l'augment del preu de qualsevol dels productes que hom necessita comprar periòdicament, a fi d'assegurar la seva subsistència. Les indústries elaboren els productes que consumim amb l'ajut de les "màquines", i aquestes, només rutilen amb l'energia provinent de materials derivats en gran part del petroli.

Es per això que en aquesta etapa de la història de la humanitat que ens toca viure, aquells que tenen les regnes del món, aquells que tenen podríem dir la "paella pel mànec" de tot el planeta, són aquells senyors propietaris d'aquest "or negre". I no solament comptem com a amos els països productors, sinó també als que tot i no essent grans productors, acaparen i dominen el capital de les anomenades "refineries", allí on hom converteix el cru que surt del subsòl en productes assequibles al consum de les màquines, prou coneguts de tots.

Sembla talment una paradoxa, que l'home, aquest animal que s'autoanomena racional, hagi arribat a un punt tan irracional en la seva vida, en el qual, aquesta, "pengi d'un fil". D'un fil que caldrà molts esforços i bona voluntat entre tots perquè no es renqui. D'un fil que haurem de saber servir, perquè sinó el desgavell pot ser terrible. No pretenc ni vull ser pessimista, simplement constato el realisme de la situació actual en què l'escalada de la violència i els conflictes arreu del món són cada dia més nombrosos. Algunes persones, amb més autoritats en la matèria, opinen que l'home camina cap a la seva autodestrucció, altres pensen que ens en sortirem, una cosa però és ben certa, vivim uns moments certament crítics. Els dos Imperis actuals: Els EE.UU. i la U.R.S.S., a partir de la 2na Guerra Mundial i en entrar en l'anomenada "guerra freda", sembla que no han parat de medir-se mútu-

ament les seves forces, no han parat d'ampliar llurs àrees d'influència en el planeta, l'esclat de qualsevol conflicte arreu del món enfronta els interessos de l'un i l'altre, l'escalada de l'armament, malgrat les bones paraules dels uns i dels altres, és cada dia més elevada i les armes més perfeccionades i més refinades en el seu funcionament, en la seva missió: matar. I aquest fil del qual depèn en gran part la nostra vida futura, és aquest petroli, el qual sembla que no és inacabable, que no és infinit, però els qui el monopolitzen ara, en aquests moments, tenen malauradament, com ja hem dit, el món en les seves mans.

Es cert doncs que l'home ha caigut en un pou que sembla no tenir sortida, però no és menys cert també, segons ens demostra la història, que aquell se n'ha sabut sortir de tots els períodes de "crisi" i els ha superat. Avui ens trobem davant d'un període de "crisi", que per superar-la hem de cercar les possibles solucions. I aquestes solucions crec que han de passar per buscar les adequades alternatives, perquè aquesta energia necessària per a fer rutilar el nostre món, no depengui únicament i exclusivament d'un sol producte: el petroli. I han de passar també, perquè aquesta energia no estigui monopolitzada per uns determinats senyors que facin i defacin a llur voluntat el desenvolupament dels pobles. Ens cal doncs, una redistribució de tots els béns entre tots els pobles, que cadascú tingui el suficient i el necessari per poder viure amb dignitat. Cal una política que anorrei l'imperialisme, que faci desaparèixer l'opressió d'un poble sobre un altre, que elimini els explotadors i els explotats. Cal que el món camini vers una justícia social que ens equipari a tots per un igual. Cal fer desaparèixer, en definitiva, les classes, les castes, les jerarquies i els privilegis. Cadascú dins del nostre àmbit hem de procurar cercar, lluitar, per aconseguir l'eradicació de l'egoisme, per esborrar les diferències socials que hi ha en aquest món on el poder i el diner han corromput, i corrompen, la base i el fonament de la vida de l'home: la societat.

Miquel Aguilà i Barril

**Banc Industrial
dels Pirineus**

**Perque som lo banc de Lleida
portem a terme
los idees dels lleidatans.**

Agda. del Cabdill, 30. Tels. 245150-245154-240067. Lleida.

L'ESTÈTICA DEL VIURE

El problema del valor, de l'axiologia d'això que en diem vida humana ha preocupat i continua encara preocupant part del collectiu humà. Literats, teòlegs i filòsofs han esmerçat energia i agudeses mental per a trobar l'amagat sentit de la vida i per a convèncer els desorientats i els incrèduls de tal sentit. Sembla, doncs, que els qui encara no hem estat convençuts ni orientats cap al desitjat nord, podem presentar les nostres objeccions a la gent segura dels seus valors bàsics, dels seus sistemes de referències i del fenomen global de la vida humana.

Sembla clar que el primer problema amb que es troba aquest grup, que en podríem dir, dels orientats, és el d'explicar-se per què tants d'altres —diria que la immensa majoria— no han arribat a gaudir d'aquesta llum tan orientadora. L'ur resposta presentaria diversos motius que expliquen aquesta ceguesa: la falta de fe religiosa, els vicis que embruten i tapen aquesta llum —que St. Tomàs d'Aquino en deia manca de "coneixement connatural"— la irreflexivitat, i d'altres.

Un segon problema que roman també per resoldre és el testimoni d'un bon grup de "desorientats" que han intentat honestament de resoldre aquest problema i han arribat a la conclusió que no té solució. Si llur procés mental ha estat rigorós, exigent i honest, es troben —per sort o per desgràcia, no ho sabria pas dir— immunitzats contra qualsevol solució, vingui d'on vingui. I si, a més a més, han hagut de patir un bon sac de patacades, incomprendiments i marginacions de part de la gent "orientada", encara es troben més immunitzats. Podran llegir testimonis viscuts de persones amb axiologia vital, llibres bons, articles contundents sobre Déu o la religió; ells continuaran ancorats en llur agnosticisme aixiològic fins que les ciències empíriques els vinguessin a treure d'aquest encallament; les quals, per desgràcia esdvenen mudes quan hom els demana la solució d'aquest problema.

Estant, doncs, les coses així, sembla que hem de comptar amb la paradòxica situació que la majoria d'homes no sabem on anem i que probablement no anem enlloc. I podríem afegir dues consideracions

que agreugen encara aquest problema: Si fins ara hem parlat del món occidental, què hauríem de dir de la gran massa d'homes immersos en la fam, la malaltia, les guerres i el subdesenvolupament a tot nivell?; quin recurs mental poden tenir aquests per a pensar en tals problemes? ¿I què hauríem de dir de l'home primitiu, el "homo sapiens sapiens" (per no parlar dels anteriors que ja llur racionalitat pot ser discutida), el qual va viure 45.000 anys sense cultura de cap mena?

Cal, doncs, concloure que aquests problemes sobre el sentit de la vida són —com diu la filosofia neopositivista i analítica— qüestions i expressions no significatives. Crec que hem de donar la benvinguda a una nova Filosofia que no tracti d'aquests problemes tan transcendents ni tampoc de les ideologies i sistemes de lluita de classes, sinó que es limiti a aplicar un mètode analític i positiu sobre l'estructura del llenguatge i l'expressivitat estètica, que encara no ha entrat en les nostres escoles de grau mig. I d'aquesta Estètica i la seva expressió privilegiada, que és el Romanticisme, en parlarem en una altra ocasió, si s'escau.

Oriol Colomer i Carles

INDUSTRIAS PADULLAS/SORRIBES S.A.

SITGES per emmagatzemar pinsos, farines, ciments i cereals. VIS-SENSFINS transportadors i elevadors de diferents mides i potències

Poligon, s/n. Tels; 390606-390625 AGRAMUNT

Quinta Columna

El passat diumenge dia dos, s'inaugurà a Agramunt la setmana de l'infant, amb un cercavila, cucanyes, etc., i una plantada d'uns dos-cents o més arbres al passeig del Sió. Bona pensada la de l'Ajuntament, i Consell de Festes, en la que hi participaren la majoria de nens i nenes en edat escolar de la nostra vila, i que amb el "xou", i el desmadre ja habitual en aquests casos en qüestió d'una hora i mitja es féu la feina amb molta il·lusió per part dels infants.

Esperem que això serveixi d'exemple, i de mostra de civisme i així poc a poc potser anirem acabant amb els "gamberrets" i trinxeraires i podrem gaudir d'una vegada per totes, d'un passeig ben enllumenat i amb unes bones ombres per l'estiu.

Però no tot són flors i violes a la nostra vila, i podríem parlar de moltes coses bones i dolentes, coses encertades com la Setmana de l'Infant, amb tots els seus petits errors i falles inevitables, coses que es poden tolerar, passadores per dir-ho d'alguna manera, i coses que les hem d'aguantar si us plau per força; avui, però deixarem una mica de banda els problemes exclusivament agramuntins i parlarem d'un tema que també ens afecta a tots, tant a nivell local, com comarcal, nacional, i també estatal. "L'atur": L'atur forçós, empreses que tanquen, la manca de suficients llocs de treball en definitiva és una de les batzacades més fortes que sofreix actualment la societat catalana, i per més desgràcia, en lloc de posar-hi remei, o simplement aturar-se cada dia augmenta.

L'altre dia, el mateix Carles Sentís, (diputat d'UCD per Catalunya) en el seu parlament per l'aprovació de l'Estatut va dir que l'Estatut havia d'ésser l'eina que ens faria trobar la fórmula que havia de combatre l'atur forçós promocionant noves empreses, creant nous llocs de treball, etc., etc.

Tot això està molt bé, molt maco, però ara voldria preguntar jo al senyor Sentís és just que després de quatre anys de democràcia i llibertat, després que ens diguin que "Espanya ya no es diferente" encara hi hagi llocs de treball destinats amb tota classe de preferències als funcionaris de l'estat jubilats, mentre resten milers de persones sense feina? Pel que es veu legal sí que ho és, però just jo crec que no; no crec que sigui just que una persona jubilada amb una mensualitat més elevada que la d'un obrer qualsevol en la mateixa condició de jubilat pugui gaudir d'un lloc de treball, i en alguns casos de casa, llum, aigua, i telèfon.

Qui ho diu que "Espanya ya no es diferente"?, on són els quatre anys de democràcia, de llibertat, de justícia?. on és el canvi realment?

Acabo d'escloure, i tot seguit me'l llegeixo, espero que vosaltres també el podreu llegir; encara no sé ben bé les conseqüències que el present em pot portar, però, com diuen que hi ha llibertat d'expressió dic, va, endavant. Potser és l'única diferència, res més.

JORDI

BOUTIQUE

Múria

**Els desitja bones Festes
i pròsper Any Nou.**

Avda. J. Mestres, 42 AGRAMUNT Tel. 390934

Una
llarga...
i dolça
tradicció

Xocolata Viladàs

GRUPO CONSIST S.A.

SACS DE PAPER - BOSSES DE PLÀSTIC - TRANSPORTS

CTRA. TÀRREGA, s/n. ✉ CORREUS n.º 25
(973) 39 02 00 (4 LÍNIES) ☎ CONSIST
AGRAMUNT (LLEIDA) ESPANYA

MAQUINARIA AGRICOLA

JOSEP MARTORELL

JOIERIA - RELLOTGERIA

Articles de Caça i Esport

Esteve Plagues

ELECTRODOMESTICS

Representant de les Màquines de Cosir

ALFA i REFREI

Carrer Sió, 21 AGRAMUNT Tel. 390261

Història i Anecdofari

Fa una colla de dies que a la nostra vila es celebra mercat periòdicament. Avui el fem cada dimecres, fins al juliol del 1964 era el diumenge el dia destinat a aquests afers, i de més endarrera tenim notícies que també n'hi havia el dijous.

He dit al començament que feia una colla de dies, però sense faltar a la veritat podria dir una colla de segles, perquè hi ha constància que a l'any 1128 a Agramunt ja es celebrava mercat. En aquella reculada data els comtes d'Urgell concediren a Ramon Arnal i als seus la lleuda dels mercats d'Agramunt i com a productes que hi concorrien s'esmenten vi, fruites, bèsties, blat, fusta, etc.

Es llicít suposar que la concessió del mercat ja venia d'anys, la qual cosa fa pensar que poc després de la reconquesta d'aquesta contrada pels cristians -vers el 1070 Agramunt es convertí en el centre comercial de la comarca.

D'aquells mercats antics n'ignorem la periodicitat i el dia de la setmana que es celebraven, i tampoc no sabem l'indret concret on estenien les parades els participants. De més cap acl sabem que els venedors de grans i llegums s'instal·laven al Mercadal, que ja tenia aquesta finalitat molts anys abans de convertir-se en una plaça amb edificis al voltant. Els productes de corral ocupaven el carrer de Sant Joan i les altres parades la plaça de l'Església i els seus contorns.

Els mercats i les fires constituïen una font d'ingressos pel Comú de la Vila gràcies als impostos que gravaven els productes negociats, eren el "tràfec d'empreses" de l'època, amb la particularitat que els veïns de la vila estaven exceptuats de pagament i en alguns casos també els forasters. Les notícies que tenim sobre aquest particular es

refereixen als segles XVIII i XIX, de més enrera no en sabem gran cosa; però probablement es procedia d'una manera semblant.

La recaptació s'efectuava per diferents mitjans i un dels més habituals i eficaços era el dret de mesura i regola, aplicat a les transaccions de cereals i llegums. Tothom havia de mesurar amb les mesures oficials i s'abonava una taxa per la seva utilització. Concretament, l'any 1776 pagaven quatre diners per quartera cada una de les dues parts que intervenien en el tracte. En una època posterior, segurament ja al segle XIX, la quantitat estipulada era de dos quartos per quartera.

A part excepcions i privilegis es cobrava quelcom en totes les transaccions. Per exemple, també l'any 1776 els animals que es venien els dies de fira pagaven un sou per cap les eugues, rossins, mules, matxos, bous i vaques; i els burros i les someres sis diners.

A propòsit de fires ens plau indicar que el dret de celebrar-les data de l'any 1309, per concessió del comte d'Urgell Ermengol X. Conten que la d'hivern es celebrava en un principi al gener; però segurament per motius climatològics la cosa no rutilava i un segle més tard, el 28 d'agost del 1413, obtingueren autorització de Ferran d'Antequera per celebrar-la la primera quinzena de desembre. Així han arribat fins als nostres dies, fins que deixaren de celebrar-se no fa pas massa anys.

Com molts lectors recorden, les fires d'Agramunt eren el 3 de maig, el 10 d'agost -la més petita- i el 4 de desembre, la més important.

Lluís PONS / SERRA

Pompes Fúnebres d'Agramunt

Pel present, es posa en coneixença dels usuaris que necessitin els serveis de l'Empresa que, la mateixa, ha nomenat REPRESENTANT el Sr. **RAMON LLORENS**, amb domicili a l'Avinguda J. Mestres, 1

Aquesta representació l'ha vinguda ostentant, des del 1957, el Sr. **Josep Romà i Balp**, recentment finat, el qual durant 22 anys d'activitat de l'Empresa a la localitat d'Agramunt, va atendre degudament les seves obligacions, tenint, per tant, la confiança i estimació de tots els qui per una o altra raó, necessitaren de la seva intervenció.

Descansi en pau.

Pompes Fúnebres d'Agramunt

Representant: Sr. **RAMON LLORENS**

Avda. J. Mestres, 1 - AGRAMUNT

Parlem amb el Regidor d'Urbanisme

Pasqual Castellà i Vila, tercer tinent d'Alcalde i Regidor d'Urbanisme, entrà a l'Ajuntament votat dins la candidatura "INDEPENDENTS PER UN POBLE NOU" i en la que ocupava el sisè lloc.

Políticament el podríem situar —encara que això sigui molt problemàtic de valorar—, en un centre esquerra nacionalista però, ens ho confirma, sense militància que el "marqui" dins de cap partit polític.

Es home prudent, equànim, seriós d'entrada, però de tracte planer i obert als amics, encara que incissiu —quasi mordaç—, quan convé o li sembla que el furguen massa. En una paraula, el podríem definir com a home de "seny" més que de "rauxa". Sent el país., la Vila i això, potser, l'ha portat al lloc que avui ocupa i pel que ens té aquí. Encetem el diàleg:

- Dóna'ns la teva semblança.

- Si et refereixes a les dades de la meua vida, puc dir-te que són d'allò més vulgars i dubto que puguin interessar ningú. No obstant i atenent al significat que albiro vols donar a la teua pregunta, dec dir-te que vaig nèixer ací a Agramunt, en el mes de gener del 1924. Tinc, doncs, en l'actualitat, 55 anys i escaig. Fill de mare agramuntina i de pare de Renant-Oliola, vaig iniciar l'etapa escolar al parvulari de les Monges passant, més endavant, a les Escoles Nacionals. No tinc cap inconvenient a dir, també, que d'aquella època guardo un bon record del Sr. Emili Curià. Fou ell qui em donà a conèixer primer que ningú, les cançons de la nostra terra, des de l'Empordà a Muntanyes del Canigó, l'Emigrant, Cant de La Senyera, Els Segadors... La fatídica guerra va esguerrar aquella formació no sense que tinguéssim ocasió, però, tots els de la meua edat, d'iniciar-nos i amb bastant profit, crec jo, en l'escriptura de la nostra parla. Quan fusells, bombes i canons varen emmudir, la situació de casa meua no era pas millor que la dels altres i em vaig haver de posar a treballar. I vaig fer de tot una mica; aprenent de barber, de mecànic, de tallador de guants i de botiguer. També en aquella època i sota la direcció del Sr. Flavià G. Garcia, aparellador i en certa manera precursor de l'actual "Acadèmia", vaig cursar estudis de

càlcul mercantil, teneduria de llibres, correspondència i, també, una mica de geografia econòmica. Foren aquests coneixements els que, junt amb la valuosa experiència obtinguda al costat d'altra persona de perdurable record, el Sr. Eduard Oliver, em feren orientar la vida envers l'administració mercantil i comercial la qual activitat, al costat de l'ajut de la meua dona, ens permet fer bullir l'olla amb certa folgança pel manteniment dels nostres fills: dues nenes i un nen. Satisfet?

- Què et portà a presentar-te per regidor a l'Ajuntament?

- Doncs ves per on, no t'ho sabria dir. En realitat fou un lligam de circumstàncies que, més que portar-m'hi m'hi feren anar. Erem un grup una mica nombrós d'amics que ens seïtem en certa manera preocupats pel que podria esdevenir quan es convoquessin les eleccions municipals. Vàrem tenir sobre aquest tema xerrades "a manta". Però no xerrades d'intenció sinó més aviat de preocupació. M'explico? Un bon dia i sense cap advertència prèvia, se'm va preguntar si jo recolzaria un grup d'amics que em mereixen confiança com s'estava organitzant. Vaig dir que sí i quan fou arribat el moment d'haver de concretar una candidatura i contra la meua intenció de principi, m'hi vaig veure inclòs i aquí ens tens tu i, naturalment, tots els veïns del Municipi.

- Pensaves que hi entraries?

- No. En un principi no m'ho pensava. Però quan es va constatar que tan sols hi concorrerien dues candidatures, no vaig dubtar ni per un moment que la nostra seria majoritària i llavors sí, m'hi veia involucrat sense possibilitat d'escapatòria. I si dic això no és pas per por a la responsabilitat que es contreu en ésser elegit. Era, sincerament, pel comodisme egoista que en major o menor escala tots portem dintre nostre, esperant sempre que sigui l'altri qui empenyi el carro. Entesos? Ara que hi sóc, però, puc dir-te que l'assumpte és apassionant.

- Com has trobat la Casa Gran?

- Amb goteres. Unes que xopen i altres que humitegen. Cal arranjar la teulada per solucionar les que vénen de dalt i també potser l'entrada per deturar les filtracions subterrànies.

- Hi ha "equip" entre les dues candidatures?

- Veuràs. Com sigui que la meua visió del Consistori és a través d'un prisma estrictament independent, vull dir que no em dec a cap disciplina de partit, em sembla que sí. De totes maneres i en determinades circumstàncies, sembla que es respiren certes inclinacions. No obstant m'atreveixo a assegurar que cara els problemes concrets del Municipi, hi ha una ferma i general voluntat de recerca de solucions la qual voluntat té el gran mèrit (a la meua manera de veure), que no és consensual, sinó espontània.

- I des del nou càrrec, la gent ha canviat el tracte amb tu?

- No, no! Potser més de quatre creuen que és a l'inrevés o sigui, que sóc jo qui ha canviat envers ells. Si és així que em perdonin, però cal que sàpigui tothom que en l'ordre personal espero que res no em farà canviar mentre estigui al front de la Regiduria que m'ha estat assignada.

- Hi esmerces molt de temps?

- Mira; en això passa com en les curses de braus i per tant hi ha diversitats de parers. La meua dona opina que massa; el Batlle i bon amic en Josep Huguet considera que poc, i en quant a mi, crec que insuficient. Com pots veure la resposta és aleatòria.

- Què tens al teu càrrec com a regidor d'urbanisme?

- Paragonant els polítics de talla (?) et diré que aquesta és una bona pregunta. I ho dic perquè ara que se'm presenta l'ocasió crec que cal aclarir que molta gent confon la regiduria d'URBANISME amb la de SERVEIS. A la meua manera d'entendre i segons la interpretació que dono a alguns textos que he llegit i a les normes que dimanen de la Conselleria de la Generalitat, entenc que Urbanisme és, en síntesi, l'estudi i planificació (previ l'assessorament convenient), del que haurà d'ésser la configuració i urbanització -amb l'adequació de tota manera de serveis-, de les poblacions del demà. "Serveis", per contra, és la conservació de dita urbanització. Es després, doncs, que em considero obligat a col·laborar en el que bonament pugui a la planificació del futur urbà. Hi ha moments en què em sorprèn tanta responsabilitat, sobretot en un quefer totalment inèdit per a mi.

- Problemes?

- Per derivació de la resposta anterior, pots fàcilment endevinar que molts i de mal resoldre. Preveig inevitable que en moltes ocasions la decisió a prendre ha de topa llessivament amb interessos particulars i això no està ben vist pel qui es considera perjudicat. Per aquest motiu i si bé és veritat que tots els cartipassos municipals tenen la seva importància i dificultats, crec que el d'Urbanisme és el més costerut.

Per començar, cal tenir ben present que no es poden oferir alegries ni realitzacions immediates. Cada projecte requereix un estudi laboriós i aprofundit car si no s'endevina, no hi ha possibilitat de canviar-lo fàcilment. Per altra part, la nostra Vila té problemes molt greus que possiblement passin per alt a molta gent. Especialment important per la incidència que té en la possible realització d'obres que es veuen, de les que "fan quedar

bé", és el llastimosíssim estat en què es troben les xarxes de clavegueres, de distribució d'aigua i enllumenat. Perquè és obvi que no és prudent pensar en l'arranjament d'una via pública sense tenir en compte com està el seu subsòl: actualment s'està fent un examen i estudi de les dites xarxes. Moltes d'elles són insuficients o estan obsoletes. Suposo que queda clar, doncs, que hi ha molt fil a coure.

A més i com a meta prioritària, ens hem entossudat a deixar llestes (a falta d'un Pla General), unes Normes Subsidiàries d'Urbanisme. Són elementals car considero que és imprescindible i inajornable, sortir d'una vegada d'elles vaguetats amb què s'han de resoldre les autoritzacions per les noves urbanitzacions. Cal aixecar mitjançant fotografies aèries un plànol cartogràfic de tota la Vila i dels seus entorns per a deixar enllestides dites Normes que, una vegada aprovades, deixaran establert per sempre més quins han d'ésser els límits del sòl urbà i quina alçària de les edificacions en cada sector de la Vila. S'ha encarregat aquest afer a l'Arquitecte Municipal Sr. Eduard Escolà, que hi està treballant amb gran entusiasme. Cal afegir també, que la culminació de dites Normes Subsidiàries facilitarà l'actuació de la Regiduria d'Urbanisme d'ara i del futur.

I a més de tot això ens queda, encara, la problemàtica dels pobles agregats: estació depuradora d'aigües residuals a la Donzell; arranjament de la carretera d'Almenara (aquesta confio que d'immediata realització) i altres qüestions encara que potser no tan apremiants a Montclar i les Puelles. Com pots veure, tot plegat un llarg enfilall de coses a tenir en compte.

- Alguna anècdota?

- Encara no. En tot cas potser l'estic vivint i ho serà, si Déu vol, d'ací a uns quants anys.

- Ens hem deixat alguna cosa al "tinter"?

- Moltes, a ben segur. Però l'espai de què disposem és limitat la part que no considero oportú cansar l'amabilitat dels lectors. Permet-me no obstant, abans d'acabar, que aprofiti aquestes pàgines de "SIO" per desitjar ben cordialment a tots, els veïns del municipi sense excepció, unes ben felices Festes de Nadal que ja s'apropen, així com ambé tota mena de prosperitats per a l'imminent 1.980 que anem a encetar.

Ha estat molt agradable la conversa amb en Pasqual Castellà i els lectors —creiem—, trobaran força interessants les seves respostes. El tema d'urbanisme és en certa manera preocupant a la nostra Vila. És evident, tal com ens ha dit, que potser en algunes ocasions s'hauran de lesionar interessos particulars. Confiem que el "sacrifici" d'alguns serveixi, almeny per a bastir un millor Agramunt per a tots.

AGENDA — Continuació

DESEMBRE

Dia 2 al 9 — SETMANA DE L'INFANT

Organitzada amb motiu de ser enguany l'Any Internacional del Nen, pel «Consell de Festes» Municipal, a proposta de la Creu Roja d'Agramunt.

DIUMENGE, 2. Ha començat aquest matí amb **Missa infantil**, que acompanyaven les veus de la Coral Bon Cant i el Grup de Flautes. Després cercavila per la Banda de la Creu Roja i sortida dels gegants i capsgrossos. Al migdia, **plantada d'uns tres-cents arbres** al passeig J. Brufau pels nens del poble, seguit de cucanyes i jocs, organitzats pel CAU i Club d'Esplai -gaudint, sortosament, d'un mati assolellat i tebi-. A l'ensems **acte d'inauguració oficial**, al gimnàs de l'Institut, de la Setmana de l'Infant, ha parlat en primer lloc el delegat de cultura de l'Ajuntament: Joan Puig i Ribera, després el nostre Batlle: Josep Huguet i Herbera, i per finalitzar, ens ha dirigit la paraula el president de la Creu Roja local: Ramon Roca Sala

DILLUNS, 3. Davant el nombrós públic, que omplia la sala «audiò» de Kipps, aquest vespre ha parlat l'escriptor lleidatà Josep Vallverdú, la conferència, molt ben documentada, ha tractat sobre «literatura infantil».

DIMARTS, 4 La xicalla ha disfrutat de bo de bo, aquesta tarda i al Casal, veient la representació de l'obra «Rat, rat, rat, què hi fas dins el forat?», pel Grup de Teatre de l'Orfeó de Sants.

DIMECRES, 5. Ha estat insuficient la sala Avinguda-4 per acollir a tota la gent que, aquest vespre, hi han acudit per assistir a la xarxa col·loqui sobre «la medicina i l'infant» a càrrec del doctor J. Montañola i Baiget.

DIJOUS, 6. «Kink-Konk escapa» ha estat l'admiració i l'esglai de tots els escolars que han assistit, aquesta tarda i al cinema Avinguda-1, a la projecció d'aquesta pel·lícula.

DIVENDRES, 7. Ball a la nit i a la discoteca Kipps, en favor de la Setmana de l'Infant. La recaptació de les entrades serà pels infants minusvàlits i necessitats del municipi.

DISSABTE, 8. Cercavila per la Banda de la Creu Roja. **Missa Solemne** a l'església amb l'actuació de la Coral d'Avui. Seguit d'acte de la Creu Roja a la plaça de l'Església amb repartiment de medalles, carnets i diplomes. Al Camp Municipal d'Esports, final de futbol i altres esports en categoria infantil.

DIUMENGE, 9 Al matí, **simultànies infantils d'escacs**, a la sala-cafè del Casal, organitzades pel Club d'Escacs d'Agramunt i a càrrec del jugador local Carles Farreny. Al migdia, i a la sala-teatre de la mateixa entitat, breu representació teatral «Nines i Ninots» per la secció infantil del Grup Escènic Agramuntí, i repartiment de llibres als guanyadors de les diferents competicions de caire esportiu, i també dels concursos de redacció, poesia, plàstica, dibuix, etc., organitzats a tots els col·legis de la Vila. A la tarda, **Festival infantil** amb la participació de molta mainada, la sala-teatre del Casal estava plena de gom a gom per a veure actuar als infants en: ballet, cançons, dances, escenificacions, etc.

ROS ROCA S.A.

LA INDÚSTRIA
DEL REMOLC

Llenya i Carbó
**F. Santamaria
i Fills**

Santa Esperança
Telèfon 390387

Xocolata

Jolonch

AGRAMUNT

Exclusivitat * Draperia Anglesa i Francesa
Camises - Corbates - Articles Home

Sastreria Univers

Tailleur Sastre

Roda. Carlemany, 79 - Tel. 21286 LES ESCALDES
Valls d'Andorra

Catalunya: Espill del seu passat

DESEMBRE de 1932

"Catalunya autònoma té el seu Govern. Pas a pas, s'han anat produint els fets encaminats a dur nos a aquesta data, com si realment hagués estat establert abans un programa. Pas a pas, d'ara endavant, els fets s'aniran succeint els uns als altres, com si aquest programa existís. Catalunya és en marxa.

Hi havia un motor: la voluntat del poble. Hi ha hagut uns homes que s'hi posaren al davant: els de l'Esquerra. I quan hi ha una voluntat i un decidit propòsit de fer-la complir, no hi ha obstacles que hi valguin, i s'arriba on sigui que es vulgui arribar". per "DOCUMENTS 4". Ed. Gaia Ciència—E. 62).

("L'OPINIO", dimarts, 20 de desembre de 1932. Text compilat

El dia 20 de desembre de 1932, el Parlament donà el seu vot afirmatiu al primer govern no provisional de la Catalunya Autònoma. Aquest acte polític venia a ésser el corollari d'un llarg procés, la fita del qual suposava el retrobament col·lectiu d'un poble amb les seves institucions tradicionals.

El país, el 20 de novembre, hagué d'escollir els diputats que havien de constituir el Parlament de Catalunya. L'assemblea de parlamentaris, segons l'article 14 de l'Estatut, havia de votar un President per a la Generalitat i, així ho féu. Per 63 vots a favor i 12 en contra fou anomenat capdavanter polític de Catalunya en Francesc Macià. No cal dir que la seva elecció va ser purament ligitimadora ja que el líder d'ERC gaudia d'una àmplia majoria absoluta en la cambra legislativa. Josep M.ª Poblet ens descriu aquell moment històric recordant-nos alguns mots d'en Macià adreçats als diputats: "agraeixo en el fons del meu cor la distinció que m'heu fet... (i) ...davant vostre, que és davant de Catalunya, en aquest lloc sagrat per a tots nosaltres, des d'aquest setial que tots hem d'honorar, jo prometo solemnement complir fidelment el mandat de Catalunya i ésser fidel guardador i impulsor de les llibertats de la Pàtria. (1).

Alhora en què Francesc Macià fou investit primer President de la Catalunya Autònoma, presentà la dimissió del seu govern provisional. Molt aviat però acceptà les set conselleries del govern parlamentari, una de les quals —la de governació i sanitat— fou encarregada a en Josep Tarradellas. Malgrat tot, aquest primer govern, entrà ràpidament en crisi i, al cap de vint-i-quatre dies dimitiren en Tarradellas i tres consellers més. El segon govern parlamentari tindria una mica més de durada però, a l'octubre de

1933, Macià hagué de fer front novament a una altra crisi i donar-hi sortida presentant un tercer govern, sempre amb homes del seu partit. (2)

Greus dificultats polítiques ben aviat; una lentitud extraordinària en els traspassos de serveis del poder central i l'ens autònom; una radicalització en augment entre les diverses forces socials; una constant accentuació de les dificultats econòmiques arreu de l'Estat! etc., etc. esdevingueren realitats massa serioses i negatives per a Catalunya, en uns moments en què es disposava amb esforç, suor i esperança a gaudir de la troballa de la seva pròpia identitat cultural i política.

Aniria bé potser, tenir present totes aquestes coses, ara que intentem altre cop endegar una Catalunya nova.

Joan Novell

- (1) POBLET, Josep M.^a. Història de l'Esquerra Republicana de Catalunya (1931-1936). E. Dopés. Barcelona, 1976, pàgs. 135-136.
- (2) Cal veure "L'AVENÇ", n.º 0, desembre de 1976.

Interessa local per a despatx professional a Agramunt
Raó: Telèfon 55 00 13

FOMENT PRO-MERCATS

Com a preàmbul al comentari sobre la reunió general extraordinària, que la Junta provisional d'aquesta entitat convocà el passat dia 8 al Casal, voldria ressaltar el fet —per a mi encomiable— que uns senyors s'han dedicat, pel seu propi impuls —pels motius que siguin— i sense que ningú no els empenyi, a treballar en benefici d'altri, del comú. No dubto de les molèsties i els esforços que han hagut d'esmerçar per a convèncer la gent a PAGAR —sobretot, si aquest PAGAR no es tradueix en un benefici immediat i personal— per a poder "ressuscitar" i tirar endavant aquesta, quasi desapareguda, entitat del Foment Pro-Mercats. Que durí i es propagui el seu entusiasme.

Estem en uns moments que, més que mai, és vital que la gent prengui consciència que "entre tots ho farem tot" i que el treballar o col·laborar pel comú és un acte de ciutadania encomiable al nivell que sigui: esportiu, municipal, cultural, etc. I els que ens mirem els "toros des de la barrera" sigui pels motius que sigui hem de començar a deixar-nos de buscar motivacions ocultes a cada presentació del "torero" de torn, i ressaltar el fet que estigui allí, al "ruedo" i "lidiando el toro", cosa que, d'entrada, ja no deu ser massa fàcil, ja que nosaltres, amb les mateixes oportunitats i obligacions de ser-hi que ell, no hem volgut participar-hi. Desgraciadament no acostumem a fer-ho així, al nostre "ego" el satisfem més fent-ho a l'inrevés, "estripant" sistemàticament tots els esforços -reeixits o no- dels convilatans que passen al davant.

La reunió es celebrà al Casal Agramuní i amb poca assistència —una vintena de persones— tenint en compte —com ens digueren— que són uns 150, entre comerciants i col·laboradors, els qui paguen una quota mensual. D'entrada, la Junta —per ètica— presentà la dimissió davant dels membres de l'entitat allí presents i els qui, per unanimitat, els confirmaren de nou en els seus càrrecs, deixant al seu criteri modificar o ampliar la Junta,

si ho creien convenient. Seguidament, es llegí l'estat de comptes —que en aquests moments presenta un petit superàvit— agraint la bona acollida que els ha donat tothom —sols són uns 15 els comerciants que no accepten pagar— i remarcant que hi ha persones que, encara que no els afecti directament el que vinguin els cotxes de mercat, també paguen una quota a títol de col·laboradors. Després informaren que tenien en projecte organitzar un sistema de rifa, amb un obsequi per entregar cada dimecres de mercat, a fi d'afavorir les vendes dels comerços afiliats. Com també posar en funcionament un nou cotxe de mercat, tan prompte com la carretera d'Almenara estigui arreglada —es parla que serà aviat— per atreure de nou la gent dels pobles veïns del Pla d'Urgell.

S'acabà la reunió amb un col·loqui, on s'intercanviaren diferents punts de vista, i, en finalitzar, es demanà a la Junta que tingués cura d'elaborar, per a l'any 1980, un calendari local de festes per als comerços, per tal d'evitar el confusionisme que hi ha actualment.

COTS

NOTA: Publiquem la nova junta del Foment Pro-Mercats, que ens han facilitat, constituïda de la següent manera:

President: Eugeni Gil.

Vice-President: Xavier Santamaria.

Tresorer: Benet Colom.

Secretària: Conxita Gil.

Vocals: Joan Añé, Jordi Bertran, Josep Salguero, i Sebastià Márquez.

**Cooperativa
Agropecuària
de Guissona**

**Tels. 20, 40 i 77
GUISSONA**

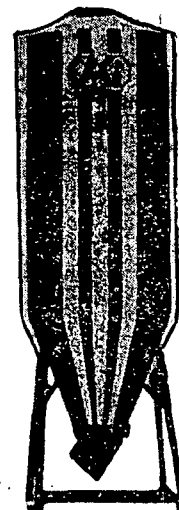
Pinsos Compostos

**Escorxador general
Frigorífic**

**Medicaments i
Assistència Tècnica**

**Material per a la
Ramaderia**

Secció Agrària

La marxa de l'esport a la Vila d'Agramunt

La nostra Vila, de sempre, s'ha caracteritzat per ésser essencialment esportiva, els nostres joves esportistes, jugadors, i directius, homes de totes les edats, que anhelan ansiosament disfrutar i fer disfrutar de la pràctica de l'esport, s'esforcen amb il·lusió per aconseguir-ho.

De tots els esports, que hom pot practicar, n'hi ha uns que són més viables que altres, tenen vida pròpia, és a dir amb la col·laboració dels espectadors, car es poden catalogar com esport espectacle, destaca el futbol, massivament implantat per totes les contrades del nostre país i es pot ben dir de tot el món. El futbol és l'esport Rei, és l'espectacle festiu que atrau a més milions de persones i això fa que sigui l'esport al que primerament li dedicarem les nostres primeres informacions, per a fer història, de les nostres inquietuds futbolístiques i que els nostres conciutadans, aficionats, puguin per mediació del nostre "SIO" col·leccionar i arxivar totes les gestes esportives que successivament forjaran, d'ací en endavant els nostres esportistes. Això no vol dir que ens limitarem al futbol, la nostra informació, a mesura que es produeixin esdeveniments esportius, ho serà de totes les especialitats, perquè la missió informativa de "SIO" sigui completa i actual i amb tot detall informatiu.

El futbol de segona Regional, el Juvenil, els veterans, l'infantil, tots aniran desfilant a mesura que es produeixin competicions interprovincials. Però, no ens enganyem, el que interessa en aquest moment és l'actuació dels nostres representants a 2.ª Categoria Regional. Aquest campionat al qual hi prenen part importants poblacions de la Província acapara l'atenció dels nostres aficionats.

Tot això explicat com a introducció, anem de cara el grà:

L'Agramunt, actualment, és un bon equip, en aquest campionat, som als primers llocs de la classificació, les seves actuacions han entusiasmat els nostres aficionats, perquè es guanya, es fa bon futbol, i perquè es disfruta molt al camp d'esports.

Des de l'última informació de "SIO", s'han produït molts altres resultats que anem a detallar. Per falta d'espai posarem només els del nostre equip.

Pobla de Segur - Agramunt	3—2
Agramunt - Castellserà	1—0
Juneda - Agramunt	1—2
Agramunt - Vilanova del Camí	3—1
Mollerussa - Agramunt	3—1
Agramunt - Fàtima	5—1
Poble Sec - Agramunt	4—3
Agramunt - Cervera	3—0

Gardeny - Agramunt	1—0
Agramunt - Barbens	7—1

Aquests són els resultats fins al present i ara va la classificació

Mollerussa	20
Agramunt	18
Lleida	16
Juneda	17
Arbeca	15
Guissona	15
Castellserà	14
Gardeny	13
Vilanova del Camí	13
Organyà	13
Pobla de Segur	13
Torreferriera	13
Fàtima	12
Mangraners	12
Poble Sec	10
Igualada	10
Cervera	9
Pobla de Segur	9
Bellpuig	8
Barbens	5

Relació de Golejadors de l'Agramunt

Caballer, 15; Pintó, 12; Soldevila, 7; Víctor, 2; Egea, 1, López, 1; Andrés, 1; Serés, 1; Guitart 1; Vilaseca, 1.

El partit de la jornada 2 de desembre entre l'Agramunt i el Barbens ha estat un total triomf de l'Agramunt per 7 a 1, una victòria, que ha complagut molt el públic i que manté el nostre equip al cap de la classificació, a dos punts del Mollerussa.

Els gols els han marcat en Caballer, 3; Pintó, 1; Soldevila, 1; Víctor, 1 i en Guitart, 1. El del Barbens, el davanter centre. Fins una altra; us informa en Jaume Brils.

Campionat dels Juvenils

Últim resultat: Agramunt 3 - Palau d'Anglesola, 1.

Classificació

Borges, 20; Vallfogona, 13; Palau, 12; Arbeca, 12; Agramunt, 11; Fulliola, 11; Linyola, 9; Poal 7; Bell-lloc, 9; Castellserà, 7; Torregrossa, 6; Juneda, 3.

Veterans d'Agramunt

Últims resultats:
Cervera, 1 - Veterans Agramunt, 2
Tàrraga, 1 - Veterans Agramunt, 2
Veterans Agramunt, 3 - Anglesola, 0

L. COMENGE

PINTOR - DECORADOR

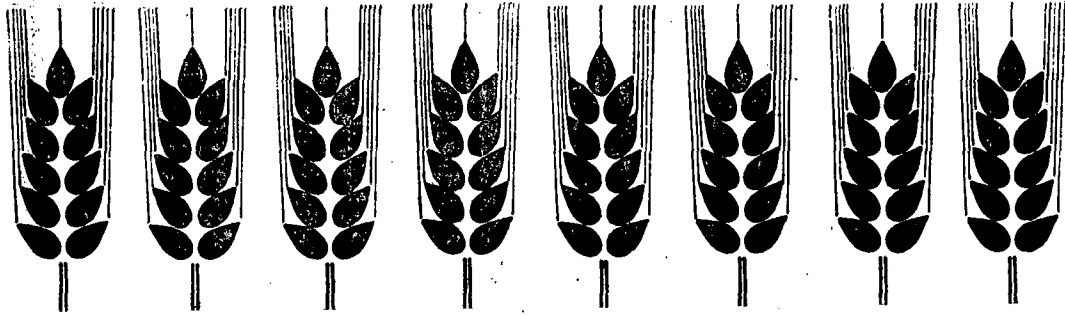
EMPAPERATS - MOQUETES - CORTINATGES

Avda. J. Mestres, 7 - 2.º

AGRAMUNT

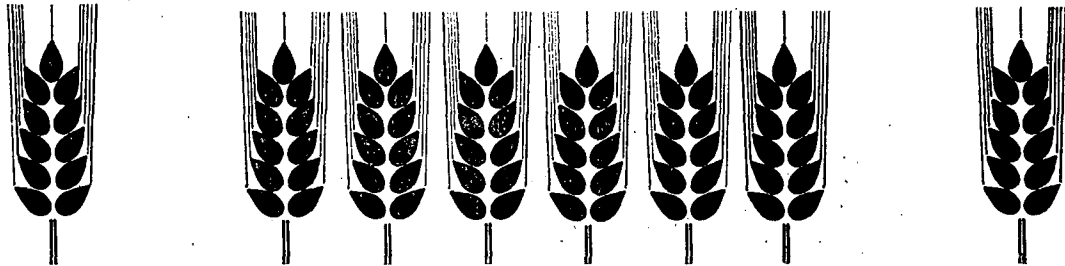
Telèfon 39 07 18

Dicurán® Extra líquido

el herbicida de Ciba-Geigy para los
cultivos de trigo y cebada.

Dicurán® Extra líquido

herbicida específico para combatir eficazmente el *Lolium*
sp. (vallico, margall), y las malas hierbas de hoja
ancha.

Dicurán® Extra líquido está inscrito en el R.O.C. de P. y M. F. con el
número 14.310/83, categoría A (A-B).

Ciba-Geigy Sociedad Anónima
División Agricultura
Apartado 1628
Barcelona

Solicítelo a nuestros distribuidores o a nuestra Delegación en Lérida:
Ciba-Geigy Sociedad Anónima
Mosén Reig, Letra A
Telf. 23 28 91

CIBA—GEIGY
Creadores de productos químicos para una agricultura moderna
Dicurán® Extra líquido

©=Marca registrada de Ciba-Geigy S. A., Basilea (Suiza).

Texto autorizado por el S. D. C. P. e I. F.

Plantes per a remei a la Ribera del Sió

ROMANI (ROSMARINUS OFFICINALIS) "ROMERO"

PART EMPRADA: Les fulles i les flors.

PROPIETATS: Estomacal, antipasmòdic, vulnerari, estimulant, colagògag, etc.

INDICACIONS: Debilitat de l'estómac, debilitat nerviosa i general, gasos intestinals, congestió de fetge, retardament de la menstruació, menstruacions doloroses i escasses, contra els cops.

US: A l'interior, en forma d'infusió, mitja cullerada petita per tassa. Tres tasses al dia.

A l'exterior, la mateixa quantitat en fregues al cap per enfortir el cabell. Posat amb alcohol és molt eficaç contra els reumatismes articulars, distorsions, contusions, ferides, etc.

Els bany en els quals es posa una decocció de romaní, són molt bons per als infants que estan dèbils, i tanmateix per a tots els reumàtics.

Als jardins dels grecs i dels romans no hi mancava aquesta planta.

Segons Andre de Laguna (1), el romaní és una "panacea", per quant és un gran remei pel cor, pel cervell i per l'estómac, desperta l'enteniment, restitueix la memòria perduda, desperta els sentits, i és saludable remei contra les malalties fredes de l'estómac i del cap. També li atribueix grans virtuts cosmètiques, fins i tot per conservar, a les dones entrades en anys, la pell fresca i perllongar la joventut. Això abans esmentat, ens fa venir a la memòria la famosa "aigua de la reina Isabel d'Hongria"; que gràcies a l'ús d'aquestes friccions, quan tenia setanta dos anys, va seduir el rei de Polònia, fins al punt que aquest, completament enamorat, va demanar-la per esposa. I aquesta és la recepta de l'esmentada reina. Essència de romaní 10 grs., essència de llimó grs., i alcohol refinanat 200 grs. Després de reposar vuit dies, ja està a punt per usar-la. Dues friccions diàries.

ORENGA (ORIGANUM VULGARE) "OREGANO"

PART EMPRADA: Les flors.

PROPIETATS: Digestiva, tònica dels nervis i de la circulació.

INDICACIONS: Refredats de les vies respiratòries, constipats de l'estómac, digestions pesades, excitació nerviosa, asma bronquial, palpitations de cor, etc.

US: Una cullerada petita per tassa, tres o quatre tasses al dia. Es fa amb infusió.

Aquesta planta és molt apreciada per les dones, tanmateix l'empleen a la cuina per donar gust i fragància a tota classe de carns estofades, àdhuc és molt apreciada per preparar les olives, juntament amb el llimó i altres herbes.

L'orenga antigament tenia moltes utilitats i n'anomenarem algunes: les fulles les feien servir com a tabac, i les flors per teinyir la llana de color roig fosc; i uns altres l'usaven com a te i, l'anomenaven *te roig*. Fins i tot a nivell industrial tenia molta acceptació; el posaven a la cervesa per donar-li aroma, més força i també per conservar-la.

(1) Andreu de Laguna nasqué el 1.499, i morí l'any 1.650. Estudià a Salamanca, més tard es traslladà a París per acabar els estudis. Tradueix del grec al llatí l'obra "Matèria Mèdica" de Dioscòrides. Fou el metge particular del Papa Juli III, l'any 1.550; viatjà per Anglaterra, Països Baixos, però va ésser a Itàlia on residí més temps, concretament foren nou anys.

UN HERBOLARI

MOVIMENT DEMOGRAFIC

MES DE NOVEMBRE

MATRIMONIS

Vicent-Jesús Villegas Iglesias, amb
Georgina Vidal Sans dia 3

Ramon Castellà Solé, amb
Maria Carme Martínez Villa dia 3

Josep M.ª Cufat Mata, amb
M.ª Eugènia Bella Barcenas dia 25

DEFUNCIONS:

Xavier Rodriguez Masero, 45 anys, dia 4

Pere Papell Pané, 74 anys dia 18

Domènec Sorribes Farré, 89 anys dia 19

Teresa Fornells Vilaró, 72 anys dia 22

Maria López Alvarez, 77 anys dia 26

PLUJA CAIGUDA DURANT EL MES DE NOVEMBRE

Dia 14	5'2	litres m.
Total	5'2	litres m.

L'Observador: DEUDAT PONT

Na RAMONA BONCOMPTE i RIBALTA

Vídua de Josep Escolà Recasens

morí cristianament el dia 1 de
desembre de 1979.

Els seus familiars agraeixen les
manifestacions de condol rebudes
amb motiu de tan luctuós succés.

Déu us ho pagui.

L' Ajuntament Informa

ESPORTS

La Delegació d'Esports de la Regiduria de Cultura ha organitzat un Pla de Promoció Esportiva en col·laboració amb la delegació del Consell Superior d'Esports. El dia 17 de novembre més de 150 nens i nenes començaren el curs que té com a intenció fomentar la tan necessària pràctica de l'esport entre la població menuda de la vila. S'han arranjat les instal·lacions del Camp Municipal d'Esports i les de l'Institut que, si no suplèixen les del desitjat poliesportiu, tan necessari en aquesta època de l'any, s'han d'aprofitar al màxim. Té cura de la part tècnica del curs un professor d'educació física ajudat per joves agramuntins, amants de diferents classes d'esports, els que s'intentarà promocionar tècnicament perquè en un futur siguin ells els continuadors. Des d'aquí fem una crida a tots els pares de la vila perquè instin els seus fills a practicar l'esport i més concretament a assistir al pla actualment en marxa que és optatiu i gratuït.

TRAFEC

Una trentena de veïns del carrer de Sió mantingueren una reunió amb el Delegat de Tràfec per tal de trobar una solució al problema de la circulació de vehicles per l'esmentat carrer. Després de discutir llargament i a voltes acaloradament, s'acordà per majoria de proposar que al carrer Sió fos prohibit el trànsit rodat excepte per a càrrega i descàrrega que podrà fer-se a qualsevol hora. El Consistori acceptà aquesta proposta i prendrà les mesures oportunes per a dur-la a terme. S'acordà, però, que de moment es fes a tall de prova per veure'n els resultats.

Cal assenyalar també en aquest capítol els acords de senyalització adequadament i instal·lar baranes en la zona de l'Institut.

ENSENYAMENT

En una de les visites efectuades a la Delegació Provincial del M.E. es pogué averiguar que el nou Grup Escolar d.E.G.B. a construir a Agramunt era qualificat com a *no urgent*. Inmediatament s'iniciaren fortes gestions i es recabaren informes per escrit de les direccions del Centre Escolar i de l'Institut que junts amb un de l'Ajuntament foren entregats a l'Inspector de Zona i al Sr. Governador Civil. El primer prometé una visita d'inspecció a la nostra Vila i ocupar-se a fons de l'assumpte. Un assumpte que fa un temps semblava no oferir cap problema però que ara, cada dia es preveu més difícil. El Consistori alerta una vegada més de les greus dificultats en què es trobarà la població en matèria d'ensenyament de no construir-se aviat el Grup Escolar i no descartar cap mesura a prendre en cas que les gestions que duu a terme no donin resultats satisfactoris.

SERVEIS

Durant la Setmana de l'Infant han estat plantats 370 arbres de les classes següents: pollancre, cedres, aurós, àlbers, castanyers, diferents classes de pins, etc. Tots ells han estat donats per ICONA a petició de l'Ajuntament. Una gran majoria han estat plantats al costat del Sió en la zona compresa entre els ponts de la carretera d'Artesa i el de l'Avinguda de Catalunya. Hi ha intenció de fer un pas per sota de l'uill actualment tapat d'aquest segon pont, i poder així comunicar l'actual passeig amb la zona abans esmentada que serà arranjada convenientment.

HISENDA

Liquidat ja el pressupost Extraordinari de Deutes amb el pretecc del Banc de Crèdit Local, se n'ha demanat un altre a la Diputació d'un import de 600.000 pessetes, reintegrable en 10 anys i sense interès.

Del nou impost sobre la gasolina, a Agramunt li correspondrà aproximadament un milió i mig de ptes. a l'any. Cal dir que els impostos recaptats per l'Estat que reverteixen als Ajuntaments ho fan per mitjà d'un tant per habitant, però no d'una manera estrictament proporcional, és a dir, a tant per habitant sinó que les poblacions estan dividides en grups, fins a 2.000 habitants, de 2.000 a 5.000, etc. Agramunt que segons l'últim cens no arriba a 5.000 habitants rep les mateixes pessetes per habitant i any que un municipi de 3.000 habitants, per exemple. D'aquí la importància de poder arribar a aquesta cota dels 5.000 habitants en el cens de l'any vinent, ja que amb quasi les mateixes despeses hi hauria uns ingressos més elevats en la participació dels impostos estatals.

URBANISME

Es dirigí escrit a la Delegació Provincial d'Obres Públiques per tal que es subsanés el mal arranjamant de l'Avinguda Jaume Mestres que en alguns llocs arriba a l'altura de les voravies.

També, i en un altre escrit, s'advertia d'unes possibles erosions en els pilars del pont sobre el riu Sió en la carretera Tàrraga - Artesa de Segre.

* * *

En el Plenari del dia 30 de novembre, s'acordà per unanimitat manifestar el rebuig més enèrgic al segrestament del Diputat Sr. Rupérez i a tots els actes terroristes inadmissibles en un Estat de dret com el que ara tenim.

Han estat pagades ja totes les factures endarrerides, àdhuc les no incloses en el pressupost extraordinari de liquidació de deutes. D'ara en endavant s'aniran pagant cada setmana totes les que la Comissió Permanent vagi aprovant i es demana que les factures es presentin en un termini màxim de tres mesos per facilitar les tasques administratives.

Aquesta Delegació d'Informació vol trametre en nom del Consistori els millors vots de felicitat, en aquest any que ara ençetarem, a tots els veïns del Municipi d'Agramunt i als que per circumstàncies diverses viuen escampats arreu, però que no obliden les seves arrels. Felicitat Any Nou.

NOTA: URBANISME

Es fa saber: que portant-se a cap en aquests moments els estudis pertinents de l'ordenació del sòl urbà d'aquest terme municipal d'Agramunt, es prega a futurs compradors o bé a qui estigui interessat en l'adquisició de terrenys per a futures edificacions i a la fi que no puguin resultar perjudicats en els seus interessos, que s'informin degudament i estiguin a l'espera de les futures resolucions que dicti en el seu dia, la Comissió Provincial d'Urbanisme.

Resolucions que aquesta Corporació procurarà que siguin el més accelerades possible.

NOTA: ENSENYAMENT

S'ha rebut comunicat del Ministeri d'Educació, anunciant l'aprovació de la construcció del nou Grup Escolar de vuit unitats a càrrec dels pressupostos 1980-81 i amb subhasta de les obres a començament de l'any 1.980.

LLICENCIES D'OBRES

- Sr. R. Ribera Verdaguer, tancat de solar. Pg. J. Brufau.
 Sr. S. Castellà Boncompte, obres cobrir corral. Circumvalació.
 Sr. C. Trepat Pla, reparació teulada casa propietat. Avinguda A. Ros, 24.
 Sr. P. Castellà Vila, arreglar terrassa casa propietat. Avinguda J. Mestres.
 Sr. R. París Comas, treure porta i col·locar-la de nou per entrar un dipòsit.
 Sr. V. Castellà Ribalta, ampliació termini per acabar edifici venda. Av. del Clos.
 Sr. Fc. Batalla Pujol, obres interiors edifici propietat. Avinguda J. Mestres.
 Cambra Agrària Local, construcció magatzem agrícola al Polígon Industrial.
 Sr. A. Solans Gual, permís definitiu construcció Vivenda Renda Limitada, Grup 1.er. Raval de Sant Francesc.
 Sr. A. Farré Trepat, obres interiors vivenda. Av. A. Ros.
 Srs. Vicens Bonet, S.A., arreglar i arrebossar paret façana principal. Ctra. de Balaguer.
 Sra. S. Salvadó Solà, construcció Estudi en casa d'edificació, Renda Limitada, Grup 1.er. Camí de les Planes.
 Sr. J. Escolà Pla, col·locació en terrassa casa propietat, plaques solars. A. Guimerà, 3.
 Sr. J. Escolà Pla, construcció mur en terrassa casa propietat. A. Guimerà, 3.
 Sr. R. Torres Solà, obres reparació solar urbà. Carretera Artesa de Segre.
 Sr. P. Solé Buireu, permís definitiu construcció Vivenda Renda Limitada Grup 1.er. Av. Jaume Mestres.
 Comunitat Veïns Quàrter Vell, reparació canalera de dit immoble.
 Sr. J. Romeu Rossell, obres interiors casa propietat. Estudis Vells.
 Sra. Ma. Santesmases Vda. Balaguer, compra terreny cementiri per a Panteó.

PRESES D'AIGUA POTABLE

- Parròquia d'Agramunt, a les vivendes, Carrer Sant Joan, 16, 3.er, 1.ª.
 Sr. A. Garcia Dias, a les vivendes. Carrer S. Joan, 16, 3.er, 2.ª.

LLICENCIES GUAL PERMANENT

- Sr. P. Moreno Piquero, Av. M. Jolonch.

ALTRES LLICENCIES

- Caixa de Pensions per a la Velleja i d'Estalvis, Rètol Iluminós anunciant la Biblioteca.
 Sr. J. Escolà Pla, col·locació mostrari via pública, enfront a la seva tenda.
 Sra. A. Aimerich Vidal, obertura tenda d'alimentació, Avinguda J. Mestres.

Sr. J. Comabella Fort, llicència Provisional d'Auto-Taxi, en aquesta Vila.

Sr. O. Sánchez Robles, obertura bar 1.ª categoria. Carrer Circumvalació.

Publicitat Urbe, S.A., col·locació rètol anunci Cervesa SKOL, al cobert de R. Pla Bastida. Av. de Catalunya.

FACTURES APROVADES

L. Bertran, hores tractor i carrossa	2.975
A. Viñals, alfals cavall Escorxadador Municipal	3.200
E.S.A., per carburants calefacció i vehicles municipals	35.680
Torrans Roig, obsequis motiu Festa Major	2080
Impremta G. Vicens, material escrip.	22.805
CAMPSA, gas-oil calefacció Escoles Nacionals	60.750
J. Teixidor, blocs de guix per obres	394
Sugrañes, material escrip. obres municipals	4.206
R. Gili, per treure aigua sòtans	800
J. Puig, viatge Lleida com a Conseller de Cultura	800
Sr. Batlle i Sr. Secretari, viatge Madrid, firma contracte préstec	21.035
J. Bovet, material i arreglar màquina tallar gespa	627
L. Casas Farran, confecció nòmina Assegurances Socials, setembre	4.050
Arpalsa, materials d'oficina	600
Garatge Secanell, material i mà d'obra arreglar camió escombraries	2.105
"La Caixa", interessos préstec	58.336
A. Gili, dos viatges Almenara, Referèndum	800
A Viñals, per alfals cavall, Escorxadador	2.635
FECSA, S.A., per dependències municipals	5.365
Escoles	885
Enllumenat públic	95.718
Elevació d'aigua potable	117.360
J. Puig, material escrip. Regiduria de Cultura	460
J. Jové Solà, materials construcció OUC	9.490
Comercial Construcció, material refractari, Escoles	9.799
J. Escolà Pla, divers material i gèneres	36.073
Pagament Pòlissa responsabilitat civil camió neteja	4.732
P. Martin divers material i treballs fontaneria	4.256
J. Areny, rams flors, Festa Major	6.612
M. Cabrol, viatge gestionar aigua canal	656
Fc. Santamària, llenya, escoles Montclar	14.963
J. Mansà i M. Puigpinós, treballs al cementiri	23.775
Forces Elèctriques, treballs desplaçar xarxa camió Planes	10.003
Idem., canvi xarxa vivenda Sr. Secretari	1.003
Establiments ESA, per gas-oil	2.688
Sr. Secretari i Sra. Anna Jou, assistència curset estadística i viatges	2.085
Clínica Aliança; quota funcionaris mes novembre	7.180
Telefònica, quota conferèn. i Alcaldia	7.323
J. Barrios Curt, cola i adhesius pel Canal d'Urgell	715
Assessoria Pere Joan Torrents, diversos informes i confecció contracte cessió solars, etc.	10.000
Autocars Torres, viatges Referèndum Estatut	8.000
Impremta Pera, diversos gèneres servits	4.216
Institut NEM, part proporcional per a calefacció aules de bàsica	24.300
Srs. Carters, treballs de repartir programes Festa Major i Circular Referèndum	5.000
Sr. Secretari, indemnització viatges de maig a nov.	14.150
Sr. Batlle, indemnització viatges a Barcelona i Lleida	9.121

MANAMENTS A BESADES

Tu deies: "Tornem a començar".

I jo no deia res. Mirava el sostre, mirava les mosques, mirava la finestra, mirava la tarda, mirava el borrisol dels àlbers que inflava de blanc les hores.

Tu deies: "Els manaments de la llei de Déu".

Jo no deia res: escoltava el so de la teva veu, un so que era com de bombolles que neixien enmig dels teus llavis. Les bombolles no eren blanques, ni eren roges, ni tenien cap mena de color. Eren bombolles plenes de música. I jo l'escoltava. I desitjava que tot plegat, cada bombolla, no fos res, no volgués dir res. Només llum, sons teus.

Tu deies: "El primer...".

Jo no t'escoltava, només sentia la veu que és un misteri que neix de molt endins de les persones i fa que cada una d'elles surti fora seu, com qui obra un balcó i es troba amb el llit dels somnis, les cadires de les meditacions, la fotografia del dia de noces.

Tu deies: "El segon...".

Fins no feia gaire, tu i jo encara érem una mateixa cadena d'ofertes i de demandes. Amb el temps, ara jo em sentia separat. No, no és ben bé això: sentia que mai més no tornaríem a ser la mateixa unitat, tu i jo, com havíem estat en el principi. T'enyorava, sentia nostàlgia de la teva identitat que també havia estat la meua. Tu em protegies de tot; no calia que jo em frisés per res. Ara tu m'ensenyaves la "doctrina" que jo rebia com un mur precipitat entre tu i jo: una frontera que ens convertia en dos closos distints. Mai no hi havia hagut cap norma, ni precepte, ni manament. Ara, la llei deia que tu eres una cosa i que jo n'era una altra.

Tu deies: "El tercer...".

Jo t'escoltava i no entenia res. No, no escoltava: sentia la teva veu que era la que m'havia ensenyat el nom de les coses. Les coses voltaven al meu entorn però no van ser fins que tu les anomenares. I les coses van estar entre tu i jo. Coses que es veien, que es podien tocar: el càntir de l'aigua, el gat, la cullera, la clau, el picamatalassos... Eren coses que compartíem. Ara, tu deies coses que no es podien veure, que no es podien tocar. Que s'havien d'entendre. Quan tu i jo érem una mateixa cosa no s'havia d'entendre res: vivíem, i les paraules servien per millorar la mirada, el tacte, l'olfacte... Ara...

Tu deies: "El quart...".

Jo no entenia res. No entenia que el caminal que s'havia encetat feia temps, i que tu i jo havíem estrenat junts, ara quedés amagat sota uns precepes que obrien barrancs plens de pedres. Si les coses havien començat tan bé, per què ara s'havien de tancar cap a indrets d'estranyesa? Jo procurava no escoltar-los. M'aferrava a la teva veu, fidelment. Era la teva veu, la mateixa veu que m'havia instal·lat enmig de coses que, ja per sempre més, serien allò pel qual tu les havies anomenades.

Tu deies: "El cinquè...".

I t'adonaves que jo estava idretet. T'apropaves, i amb els llavis em fregaves la vora de l'orella, i em parlaves fluix; i deies el meu nom. El deies tres, cinc, deu cops. Aleshores tot tornava a ser natural: la unitat de sempre, arcaica, primera. Jo no deia res: deixava fer, deixava dir, deixava que les coses anessin per la humitat acostumada, per la substància senzilla, pel fil sense costura, pel batec i per les transparències. Perquè a mesura que tu m'anomenaves, jo era. Confús i contradictori. Em sentia solidari de tu; i per la teva veu, que em titulava, jo existia fora: individualitat separada. Però entenia que mentre fos la teva veu la que em confoarmava i que em confirmava, jo sempre seria de la mateixa naturalesa que la teva: simetria històrica, icona badada.

Tu deies: "El sisè...".

No m'interessaven aquells principis que no tenien origen. Jo sé que tenia origen. I tu. I tot el que era nostre i que ens il·lustrava. Però aquells manaments venien de forces estranyes que s'interposaven i feien nosa. Qui era Déu? A qui podia estimar jo més que a tu? Eres tu qui m'havia creat. Jo venia de la teva carn i de la teva veu, i del teu mirar. Déu no podia atribuir-se aquesta feina. No era possible entendre la midesa del no-res.

Tu deies: "El setè...".

De bona gana hauria plorat. Et mirava i me'n venien ganes. Jo en tenia prou amb que tu diguessis el meu nom i de les coses que ens servien per viure. I saber-ho. La vida era aquest enfilall de noms transferits i la seva substància. Els altres, els que no volien dir res que no fos nostre, no existien, o eren fantasmes. I les coses a les quals es referien eren coses sense riella.

Tu deies: "El vuitè...".

I jo no deia res.

Tu deies: "El novè...".

I jo no deia res.

Tu deies: "Tornem a començar...".

Em feia mal el cor. M'apropava a la teva boca i et posava la mà al damunt. I tu converties els deu manaments en deu besades. I quan el silenci posava límits a la nostra comunió, s'esvaïen les fronteres.

Tu deies: "Fill...".

I jo no deia res. Mirava el teu rostre, mirava les mosques, mirava la finestra, mirava la tarda, mirava el borrisol dels àlbers, mirava com la primavera inflava el teu escot. I m'enlluernava la femella que tenia davant meu i que era meua.

"Fill...".

I no res més.

El silenci.

La tarda.

La pell.

Guillem VILADOT